

אין ווארשעווער געטא איז חודש ניסן

אין ווארשעווער געטא איז איצט חודש ניסן, — אויף פוסות פון בארשמש און אויף מצות פון קליינען דערציילט מען אויף ס'ניי די אמאליקע נסים, ווי ס'יודישע פאלק איז ארויס פון מצרים. ווי אלט איז די מעשה, ווי אלט איז דער ניגון, נאר איצט, בני פארהאנגענע פענצטער דער סדר גייט אן, און צעמישט ווערט דער אמת און ליגן, און שווער איז זיי ביידע פאנאדערצושיידן... פל דכפין בני פענצטער פארשמעלטע און טירן, פל דכפין — און ס'שלאפן פון הונגער די קליינע, פל דכפין — בני ליידיקע פסח-געשירן, פל דכפין — און ס'כליפען די גרינגרויע זקנים.

אין ווארשעווער געטא איז איצט חודש ניסן, און עמעץ קאן טראכטן, אז אט די געשמאלטן, וואס שאקלען זיך פארכטיק דא, זענען אנוסים וואס האבן זיך דא פארן דרויסן באהאלטן. ניין, ס'רעשמל פון פאלק, פון די שישים מאל ריבוי, וואס משה האט דעמאלט געפירט פון מצרים, איז איצטער אין געטא געווארן פארטריבן — ס'איז שטארבן דערלויבט, נישט פארווערט איז צו שרייען. פון האלאנד, פון בעלגיע, פון פראנקרייך, פון פוילן — דא זיצן זיי איצטער די לעצטע און וויינען, דא זיצן זיי איצטער, כארויכטע און הוילע — פון פופציק משפחות געווארן איז איינע.

אין ווארשעווער געטא איז איצט חודש ניסן, אט איז די וואלינסקע, דער בוידעם דער קרומער. מיין מאמע האט געסט: צו איר סדר — פון בריסל די זין מיט די אייניקלעך זענען געקומען. צו וואס האט די מאמע א סדר פארגרייט זיי? ווער האט זיך אויף זיי, אומגעריכטע, געראכטן? באגלייט פון „מלאכים" מיט העק און מיט קרייצן — זיי זענען געקומען אויף ווערן געשאכטן. דער טיש איז געדעקט און עס שטייען די פוסות, געגרייטע פאר איבערגעציילטע נפשות. נאר ס'בעטן די אייניקלעך ברויט אויף פראנצויזיש, און קיינער פון זיי וויל נישט פרעגן די קשיות.

אין ווארשעווער געטא איז איצט חודש ניסן. מיין מאמע טוט אן אויף איר פנים דעם שמויכל. די ליפן, וואס זענען פון הונגער פארביסן — פון יום-טוב זיי ווערן איצט מילדער און ווייכער. די אויגן בני איר הייבן ווידער אן שיינען, אזוי ווי א מאל אין פארגאנגענע יארן, און ס'שויםען אין זיי אויף די ראזשינקע-וויינען פון אלטע, פארגעסענע, ווייטע סדרים. נאר פלוצלינג וואקסט אן אין זיי גרויליקער חידוש, אין שטוינונג צעשמרעקט זי די הענט אירע פרומע. אנשטאט אנצוהייבן דעם סדר מיט קידוש — די זין הייבן אן שפוך-חמתך צו ברומען.

אין ווארשעווער געמאָ איז איצט חודש ניסן,
און פול שטייט דער פוס אליהו הנביאם,
נאָר ווער האָט דעם סדר דאָ איבערגעריסן?
פון פוס וועט באַלד טרינקען דער מלאך המוות.
ווי שמענדיק — די דײַטשישע שפראַך פון מושטרירן —
ווי שמענדיק — די שפראַך פון באַפעלן גענימע —
ווי שמענדיק — זיי זענען געקומען איצט פירן
אַ מייל פונעם ייִדישן פאַלק צו דער שחיטה.
נאָר מער וויל דאָס געמאָ נישט הערן דאָס זידלען
פון נאַצים, וואָס פירן אַ פאַלק צו פאַרלענדונג,
מיט בלוט וועט מען איצטער באַשמירן די שטידלען,
מיט בלוט פון די דײַטשן, מיט בלוט פון די שענדער.

אין ווארשעווער געמאָ איז איצט חודש ניסן —
פון שכן צו שכן ווערט איבערגעגעבן:
דאָס דײַטשישע בלוט זאָל אָן אויפהער זיך גיסן
פל זמן ס'וועט אַ ייד אינעם געמאָ נאָך לעבן.
פאַר זיי זאָל אין אויגן נישט זײַן קיין הכנעה;
פאַר זיי זאָל אין אויגן נישט זײַן מער קיין טרערן,
נאָר שנאה, עקשנות און ווילדע הנאה
פון שטיין זיי אַנמקעגן, פון קאַנען זיך ווערן!
אַט הער, ווי אין האַלבנאַכט עם הילכן די שאַסן,
אַט הער, ווי דער טויט יאָגט אויף דײַטשישע שפורן,
אַט הער:

די געשיכטע ווערט איצט אַפגעשלאָסן
מיט העלדישן אומקום אין ליל-השימורים.